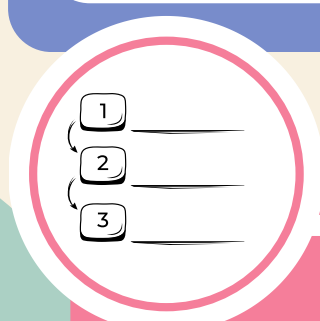




היום שאחרי האבחון



חוברת סיוע
והכוונה ראשונית
להורים לילדים המאובחנים על הרצף
האוטיסטי



צעד אחר צעד



הפניות לטפסים
ואתרים רלוונטיים



מרץ 2023

בית הספר למדעי הפסיכולוגיה
The School of Psychological
Sciences
<https://psy.hevra.haifa.ac.il>
התוכניות הבינתחומיות לתואר שני ושלישי
בהתפתחות הילד
Interdisciplinary MA and PhD
Programs in Child Development



החוברת נכתבה על ידי גל גרומן,
בהנחיית ד"ר סמדר דולב

Galmoshe67@walla.co.il

התוכנית הבין תחומית
ללימודי תואר שני בהתפתחות הילד

• החוברת כתובה בלשון זכר אך מתייחסת לשני המינים.

רגע אחרי האבחון

“היום שאחרי האבחון” הינה חוברת סיוע והכוונה ראשונית להורים אשר ילדיהם אובחנו על הספקטרום האוטיסטי.

בסיום הליך האבחון של ילדכם הינכם נדרשים לבצע פעולות בירוקרטיות מול משרדים וגופים שונים, תהליך שעלול להיות מבלבל.

חוברת זו נועדה לסייע לכם ההורים על ידי הנגשת המידע הרלוונטי ביותר בנוגע לפעולות שיש לבצע לאחר קבלת האבחון.

בחוברת תוכלו למצוא קישורים לאתרים וטפסים חשובים שעליכם למלא.

חוברת זו עשויה לעזור לכם למצות את זכויותיכם בצורה המהירה והמיטבית ביותר.

חשוב לזכור: התערבות מוקדמת וקבלת תמיכות בשלבים מוקדמים יסייעו בשיפור איכות החיים של ילדכם ושלכם ויסייעו בהשגת מטרות עתידיות. לנוחותכם, החוברת חולקה לשלושה תתי נושאים:

1 ביטוח לאומי ומשרד הרווחה עמוד 3

2

זכויות משרד הבריאות עמודים 4 - 5

3

משרד החינוך והרשויות עמודים 6 - 11

בסוף החוברת ישנה רשימה של העמותות השונות אשר מסייעות למשפחות שילדיהם אובחנו על הספקטרום האוטיסטי.

מהו אוטיזם?

אפשרות להרחבת הקריאה



לפני שמתחילים...
באפשרותכם להרחיב את הקריאה על
אוטיזם.

הקישורים המצורפים יובילו אתכם
למקורות אמינים שבהם תוכלו לקרוא
וללמוד על
מונחים משמעותיים לאבחנה.

אתר משרד הבריאות



אתר המרכז הלאומי
לחקר אוטיזם, סורוקה



שימו לב



הרשת מלאה במידע על אוטיזם.
מומלץ להרחיב את הקריאה
דרך מקורות אמינים בלבד, כגון
עמותות מוכרות, יחידות בתי
החולים ומרכזי המחקר
באוניברסיטאות.

ביטוח לאומי ומשרד הרווחה

לאחר קבלת האבחון יש לפנות
לביטוח לאומי ולמשרד הרווחה.

מה עושים?

משרד הרווחה

יש לגשת ללשכת הרווחה

ברשות המקומית אליה

אתם שייכים ובעזרת

עובדת סוציאלית להגיש

בקשה להכרה במשרד

הרווחה על בסיס אוטיזם.

הגשת הבקשה נחוצה על

מנת לממש את זכויותיכם

המלאות ברווחה ובחינוך.

ביטוח לאומי

ילדים בעלי אבחון ASD

זכאים ל-100% קצבת ילד

נכה. נדרש להגיש בקשה

למשרד הביטוח הלאומי

על ידי "טופס בקשה

לגמלת ילד נכה" בצירוף

מסמכי האבחון.

להגשת הבקשה סרקו את

הקוד:

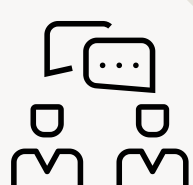


כדאי לדעת –

* ניתן להגיש בקשה רטרואקטיבית עד שנה אחורה.
* ניתן לבדוק זכאות ל"קצבת תלות בזולת".

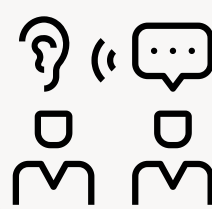
זכויות משרד הבריאות

**הינכם זכאים לממש את זכויותיכם דרך
משרד הבריאות במספר תחומים**



בירור גנטי

**תקשורת תומכת
חלופית**



טיפול שיניים

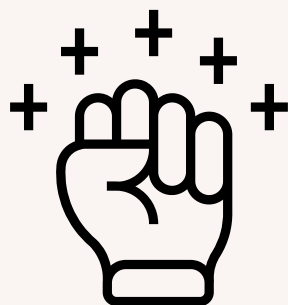
**בחירת מסלול
למימוש סל הטיפולים
ראו פירוט בעמוד הבא**



זכויות משרד הבריאות

בחירות מסלול למימוש סל הטיפולים

מבין שתי האפשרויות הבאות



טיפול בריאות מקדמים - טב"מ

סל טיפולים בפיקוח משרד הבריאות הכולל 14 שעות טיפול שבועיות, מתוכן 10.5 שעות טיפול ישיר ו3.5 שעות טיפול עקיף. סל הטיפולים כולל טיפולים במקצועות הבאים:

רופא/פסיכיאטר/נוירולוג ילדים מתחום התפתחות הילד, פסיכולוגיה, קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, עבודה סוציאלית.

מי מקבל? ילדי המעונות והגנים המיוחדים.
איפה? במסגרות החינוך המיוחד הפועלות על ידי העמותות השונות או במסגרת "חוץ גנית" המאושרת על ידי משרד הבריאות.

לקריאה נוספת
סרקו את הקוד:



טיפולים במסגרת קופת החולים -

סל טיפולים הכולל שלוש שעות טיפול שבועיות באחד או יותר מהמקצועות הבאים:
פסיכולוגיה, קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, עבודה סוציאלית.
מי מקבל? ילדי הגנים אשר לא מממשים את זכאותם במסגרת החינוכית וכלל ילדי בית הספר.

איפה? בקופות החולים השונות.
לקריאה נוספת סרקו את הקוד:



חינוך



בחירת מסגרת חינוכית הינה צעד משמעותי להמשך ההתפתחות של ילדכם ושלכם. חשבו איזה מסגרת תתמוך ותסייע בצורה המתאימה והטובה ביותר לילדכם, מה צורכי הילד, ולא פחות חשוב - מה הם צורכי המשפחה.



על פי חוק החינוך המיוחד, הינכם זכאים לבחור את המסגרת החינוכית של ילדכם. מומלץ להתייעץ עם אנשי מקצוע המכירים את ילדכם ולבדוק את האופציות הקיימות השונות.

לפניכם חלוקת המסגרות הקיימות

יבתי ספר - גילאי 6 - 18

בתי ספר כוללניים.
כיתת תקשורת בבית
ספר רגיל.
שילוב יחידני בכיתה
רגילה.

ילדי גנים - גילאי 3 - 6

גני תקשורת.
שילוב יחידני בגנים
רגילים.

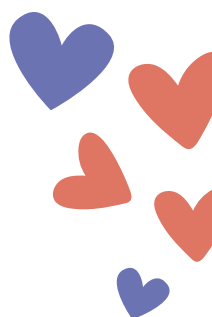
פעוטות - גילאי לידה - 3

מעונות יום שיקומיים.
שילוב במעונות יום
מפוקחים.

בעמודים הבאים תוכלו למצוא פירוט קצר על המסגרות החינוכיות בגילאים השונים.

שימו לב - השמה ושילוב ילדיכם במסגרות חינוכיות שונות דורשים תהליכים שונים מול מחלקת החינוך בעיר שבה אתם מתגוררים. בליבת התהליך מתקיימת "ועדת זכאות ואפיון". סרקו את הקוד הבא ולמדו על ועדת זכאות ואפיון - תאריכי ועדות, הטפסים הנדרשים והרכב הועדה.





חינוך

פעוטות לידה - 3



מעונות יום שיקומיים

מעונות המותאמים לילדים המאובחנים עם ASD. צוות המעון כולל צוות חינוכי וצוות פרא רפואי. מספר הילדים נע בין 8 ל-10 ילדים בגילאי שנה עד שלוש שנים. שעות פעילות הגן בין 7:30 ל-15:30. מעונות אלו משלבים התערבות טיפולית מוקדמת; במסגרת המעון הילדים זכאים לטיפול על פי תוכנית אישית הנקבעת בועדה בנוסף לקבלת סל הטיפולים המלא הכולל 14 שעות טיפול ישירות ועקיפות.



מה כדאי לבדוק? האם המעון עובד עם עמותה, איזו עמותה עובדת במעון, מה הגישה החינוכית והטיפולית במעון, אילו מטפלים יעבדו במעון ואילו טיפולים יקבלו הילדים, האם צפויים חוסרים בצוות.

מה צריך לעשות? יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים באזור מגוריהם ולבקש הכרה של היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם במשרד הרווחה.

שילוב יחידני במעונות המפוקחים

פעוטות המאובחנים עם ASD ומשולבים במעון מפוקח זכאים לליווי של סיעת משלבת בתוך מסגרת הגן. הליווי יינתן באופן קבוצתי למספר פעוטות או באופן פרטני; עד 4 שעות ליום לימודים. קבלת סל הטיפולים תעשה בקהילה בשעות שונות של היום, דרך קופות החולים.



מה כדאי לבדוק? מספר אנשי צוות במעון, מספר הילדים במעון, מידת התאמת המרחב הגני וסדר היום לצורכי הילד, היתכנות לקבלת סיעת משלבת.

מה צריך לעשות? יש לפנות לעובדים הסוציאליים במחלקה לשירותים חברתיים במקום מגוריהם ולהגיש "בקשה לסיוע בקליטת ילד חריג במעונות יום ובמשפחתונים בתוכנית משולבת".



חינוך

ילדי גנים 3-6



גני תקשורת

גנים המותאמים לילדים המאובחנים עם ASD. צוות הגן כולל צוות חינוכי וצוות פרא רפואי. מספר הילדים בגן משתנה בין הערים השונות ונע בין 8 ל-10 ילדים בגילים שונים. יום הלימודים בגן הוא יום לימודים ארוך אך שעות הסיום משתנות בין הערים השונות. שימו לב לשונות הקיימת בין הגנים:



גני תקשורת העובדים בשיתוף פעולה עם עמותה המספקת טב"מ - בגנים אלו ילדכם יקבלו את סל הטיפולים המלא; 14 שעות ישירות ועקיפות, בתוך מסגרת הגן.

גני תקשורת ללא עמותה - בגנים אלו ילדכם יקבלו סל טיפולים חלקי על ידי מטפלים מהמתי"א (מרכז תמיכה יישובי אזורי). השלמת סל הטיפולים תיעשה בקהילה בשעות שונות של היום, דרך קופות החולים ומרכזים 'חוץ גניים', על פי זמינות מטפלים.

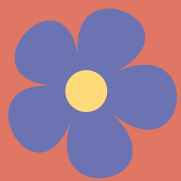
מה כדאי לבדוק? האם הגן עובד עם עמותה, איזה עמותה

עובדת בגן, מה הגישה החינוכית והטיפולית בגן, אילו מטפלים יעבדו בגן ואילו טיפולים יקבלו הילדים, האם צפויים חוסרים בצוות.

מה צריך לעשות? רישום לגני עירייה הרגילים במועדים המפורסמים בעיר מגורכם, ועדת זכאות ואפיון; בעזרת צוות הגן הנוכחי של ילדכם או בפנייה ישירה למחלקת החינוך המיוחד בעיר מגורכם.

כדאי לשים לב - לא תמיד ניתן לבחור גן מסוים, ניתן לוותר על סל הטיפולים בגן ולקבל את סל הטיפולים מחוץ לגן.





חינוך

ילדי גנים 3-6



שילוב יחידני בגנים רגילים

ילדים המאובחנים עם ASD ומשולבים בגן רגיל זכאים לסל ליווי וטיפול פרטני בתוך מסגרת הגן הרגיל המונה כ-30 ילדים לערך. גודל הסל והרכבו נבנה על פי צורכי הילדים בשתי ועדות עוקבות: ועדת זכאות ואפיון ולאחריה ועדת פילוח. הרכב הסל מורכב מהאפשרויות הבאות: משלבת אישית, גננת שילוב וטיפולים פרא רפואיים חלקיים. הסיוע ניתן בשעות הגן בלבד ולא ממומש בשעות צהרון וקייטנות. השלמת סל הטיפולים תעשה בקהילה דרך קופות החולים או במרכזים 'חוץ גניים'.



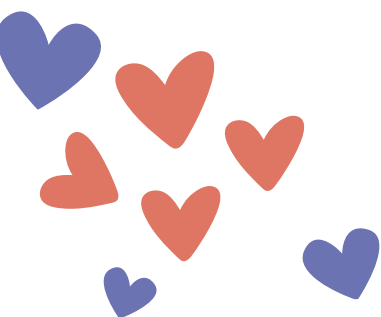
מה כדאי לבדוק? היתכנות לקבלת סייעת

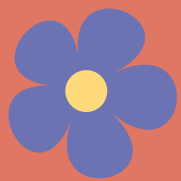
משלבת וקבלת טיפולים פרא רפואיים במסגרת הגן. הרחיבו את הקריאה אודות 'סל אישי' ובדקו היתכנות למימוש מלא של זכויותיכם במסגרת הגן.

מה צריך לעשות? רישום לגני העירייה הרגילים

במועדים המפורסמים בעיר מגוריתכם, ועדת זכאות ואפיון; בעזרת צוות הגן הנוכחי של ילדכם או בפנייה ישירה למחלקת חינוך מיוחד בעיר שבה אתם מתגוררים ולאחר מכן ועדת פילוח לחלוקת השעות.

כדאי לשים לב - לעיתים שילוב יחידני דורש השקעה כלכלית וארגונית נוספת מטעם המשפחה.





חינוך

בתי ספר 6-18



בתי ספר כוללניים

בתי ספר המותאמים לילדים המאובחנים עם ASD. צוות הכיתה מורכב ממורה המתמחה בחינוך מיוחד וסייעת. הכיתה מלווה על ידי צוות פרא רפואי בית ספרי המעניק טיפולים קבוצתיים, זוגיים ולעיתים פרטניים. הכיתה מונה 8 ילדים הלומדים יחד בקבוצה ובמקביל נעשית למידה פרטנית המותאמת לפי תוכנית אישית. יום הלימודים בין 8:00 ל-16:45. השלמת סל הטיפולים נעשית בקהילה דרך קופות החולים השונות.

מה כדאי לבדוק? מה הגישה החינוכית והטיפולית בבית הספר, אילו תמיכות נוספות ניתנות במסגרת בית הספר, אילו טיפולים יקבלו הילדים, צפי לחוסרים בצוות.

מה צריך לעשות? רישום לכיתה א' (רק אם נכנסים למערכת בתי הספר לראשונה) על פי התאריכים המפורסמים בעיר מגורכם, ועדת זכאות ואפיון; בעזרת צוות הגן הנוכחי של ילדכם או בפנייה ישירה למחלקת החינוך המיוחד בעיר מגורכם.

כיתות תקשורת בבתי ספר רגילים

כיתות תקשורת בתוך מבנה בית ספרי רגיל המותאמות לילדים המאובחנים עם ASD. הכיתה נמצאת תחת אחריות בית הספר הרגיל והמתיי"א (מרכז תמיכה ישובי אזורי) ומאפשרת התנסויות שילוב זמינות ומותאמות. צוות הכיתה מורכב ממורה המתמחה בחינוך מיוחד וסייעת. בנוסף קיימים שיעורים מקצועיים עם מורי בית הספר. יום הלימודים ארוך, בין השעות 8:00 ל-16:45 וניתן לקיצור על מנת לעודד שילוב בקהילה על ידי חוגים ומפגשי חברים מהכיתות המקבילות. הכיתה מונה כ-8 תלמידים הלומדים יחד בקבוצה במקביל לחומר הלימודי של הכיתות המקבילות בשכבת הגיל, אך נעשית התאמה אישית על פי צורכי הילדים. הכיתה מלווה על ידי צוות פרא רפואי המעניק טיפולים קבוצתיים וזוגיים. השלמת סל הטיפולים תעשה בקהילה דרך קופות החולים השונות.

מה כדאי לבדוק? מה הגישה החינוכית והטיפולית בכיתה, אילו מטפלים יעבדו בכיתה ואילו טיפולים יקבלו הילדים, צפי לחוסרים בצוות.

מה צריך לעשות? רישום לכיתה א' (רק אם נכנסים למערכת בתי הספר לראשונה) על פי התאריכים המפורסמים בעיר מגורכם, ועדת זכאות ואפיון; בעזרת צוות הגן הנוכחי של ילדכם או בפנייה ישירה למחלקת החינוך המיוחד בעיר מגורכם.

כדאי לשים לב - רשימת בתי הספר שבהם יפתחו כיתות קטנות מתפרסמת בשלב מאוחר יחסית לתהליך ההחלטה - בחודשים יולי - אוגוסט.

חינוך

בתי ספר 6-18



שילוב יחידני בכיתה רגילה

ילדים המאובחנים עם ASD ומשולבים בכיתה רגילה זכאים לסל ליווי וטיפול בתוך מסגרת הכיתה הרגילה המונה כ-30 תלמידים. גודל הסל והרכבו נבנה על פי צורכי הילדים בשתי ועדות עוקבות; הליווי ניתן בעזרת סייעת אישית והוראה מתקנת. הסיוע ניתן בשעות בית הספר בלבד ולא ממומש בשעות הצהרון והקייטנות. קבלת סל הטיפולים נעשית דרך קופות החולים השונות; ובמתי"א (מרכז תמיכה יישובי אזורי) על פי זמינות המטפלים בשעות אחר הצהריים באמצעות טיפולים זוגיים וקבוצתיים.

מה כדאי לבדוק? היתכנות לקבלת סייעת משלבת וקבלת הוראה מתקנת במסגרת הלימודית, זמינות טיפולים במתי"א. הרחיבו את הקריאה על 'סל אישי' ובדקו היתכנות למימוש הזכויות בתוך מסגרת בית הספר.

מה צריך לעשות? רישום לכיתה א' (רק אם נכנסים למערכת בתי הספר לראשונה) על פי התאריכים המפורסמים בעיר מגורכם, ועדת זכאות ואפיון; בעזרת צוות הגן הנוכחי של ילדכם או בפנייה ישירה למחלקת החינוך המיוחד בעיר מגורכם.

כדאי לשים לב - לעיתים שילוב יחידני דורש השקעה כלכלית וארגונית נוספת מטעם המשפחה.

כדאי לדעת

בנוסף למפורט בחוברת הינכם זכאים
להקלות נוספות אשר עשויות לסייע
בהתארגנות הכלכלית.

הנחה
בתשלום
חשבון
החשמל

הנחה
בתשלום
הארנונה

הנחה
בתשלום
לחברת בזק

הנחה
בתשלום
חשבון המים

שתי נקודות
זיכוי במס
הכנסה

פטור מתור

הגדלת הסיוע
מביטוח לאומי
וקבלת מטפלים
לבית

תו נכה

עמותות שעשויות לסייע



אלו"ט

מתמחים בקידום זכויות, קידום הידע והמחקר, פיתוח והקמה של שירותים ומסגרות למשפחה.



אותי

מתמחים בהענקת טיפולים ושירותים ובקידום הידע והמחקר.



עלה

מתמחים בזכויות, פעילויות ושירותים.



אלווין ישראל

מתמחים בהענקת שירותים ומסגרות.



צ'יימס ישראל

מתמחים בפיתוח תוכניות ושירותים מקצועיים במסגרות חינוך ייעודיות.



קשר

מתמחים בשינוי חברתי ומתן מענה כולל למשפחות.



מרכז מילמן

מתמחים באבחון וטיפול.



מחשבה לסיום

לאחר סיום ההליכים הבירוקרטיים
מול הגופים והמשרדים השונים חשוב
שתמצאו זמן גם עבורכם - לחשוב,
להרגיש, לעבד ולהתחבר.
ההתמודדות הרגשית משמעותית
להמשך הדרך.
תמיכה בעת התמודדות רגשית ניתן
למצוא בעזרת העמותות השונות,
בקבוצות הורים, בפורומים שונים
ובקבוצות פייסבוק ייעודיות.

חשוב לזכור: השתייכות לקבוצת הורים לצורך
התייעצות, קבלת עזרה ושיתוף,
נמצאה כמסייעת רגשית ותורמת לשיפור איכות
החיים שלכם ושל ילדכם.

